

สรุปผลการประชุมห้องย่อยการพัฒนาความร่วมมือเครือข่ายงานทันตสาธารณสุข

19 มิถุนายน 2567 13.00 – 16.30 น. โรงแรมมารวยการ์เด็น กรุงเทพมหานคร

ผู้เข้าประชุมประกอบด้วย

เครือข่ายการดำเนินงานด้านสุขภาพช่องปาก

1. สมาพันธ์ทันตแพทย์กระทรวงสาธารณสุข
2. ชมรมทันตแพทย์สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
3. ชมรมทันตแพทย์โรงพยาบาลศูนย์โรงพยาบาลทั่วไป
4. ชมรมทันตแพทย์โรงพยาบาลชุมชน
5. ชมรมทันตฤๅธร
6. สมาคมทันตภิบาลแห่งประเทศไทย
7. ชมรมทันตภิบาล 77 จังหวัด
8. คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
9. ผู้พัฒนาเพจฟันน้ำนม
10. มูลนิธิทันตนวัตกรรมในพระบรมราชูปถัมภ์
11. ศูนย์อนามัยที่ 1-12 สถาบันพัฒนาสุขภาวะเขตเมือง
12. ศูนย์ทันตสาธารณสุขระหว่างประเทศ
13. สำนักทันตสาธารณสุข

เครือข่ายสนับสนุนการดำเนินงานด้านสุขภาพช่องปาก

1. กองควบคุมเครื่องสำอางและวัตถุอันตราย สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
2. กองคุ้มครองผู้บริโภคด้านฉลาก สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
3. กองส่งเสริมความรอบรู้และสื่อสารสุขภาพ กรมอนามัย
4. ผู้แทน Influencer กรมอนามัย
5. สำนักสารนิเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
6. องค์การบริหารส่วนจังหวัด

ผลสรุปประเด็นการระดมความคิดเห็นจากภาคีเครือข่าย

Level of Intervention	Issue		
	Plaque Control	Oral Health Care Product	Health Communication
Individual	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพิ่มทักษะการแปรงฟัน /การตรวจความสะอาดช่องปากด้วยตนเอง 2. การประเมินความเสี่ยง (Self risk assessment) 3. การรับรู้เรื่อง Plaque และวิธีการกำจัด 4. การเห็นความสำคัญของ Plaque/กลิ่นปาก 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สื่อสารแนวปฏิบัติที่ถูกต้อง <ul style="list-style-type: none"> - วิธีการแปรงฟัน - การเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสม - ความสำคัญ/ประโยชน์/อันตรายที่อาจเกิด ของฟลูออไรด์ Focus การสื่อสารเรื่องฟลูออไรด์กับกลุ่มที่อาจยังไม่รู้จักฟลูออไรด์ เช่น เด็กและผู้สูงอายุ <ul style="list-style-type: none"> - ปริมาณยาสีฟันที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มวัย - ชนิดยาสีฟันที่เหมาะสมแต่ละกลุ่มวัย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผลิตสื่อให้เหมาะสมกับผู้รับสาร แข่งขันกับ Algorithm 2. Key message กระชับ Touch ใจ 3. ดึง influencer มาผลิตสื่อและสื่อสารในจริตของตนเอง 4. สื่อภาครัฐรูปแบบใหม่ที่ไม่ล้ำสมัย

Level of Intervention	Issue		
	Plaque Control	Oral Health Care Product	Health Communication
Family	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ปกครอง/Care giver มีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพช่องปาก 2. การปลูกฝังและสร้างวินัย เรื่องการดูแลสุขภาพช่องปากตั้งแต่เด็ก 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพิ่มการเข้าถึงผลิตภัณฑ์ย้อมสีฟันในครัวเรือน เน้นในกลุ่มวัยทำงาน เพื่อเป้าหมายที่จะขยายการดูแลไปถึงเด็กและผู้สูงอายุ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลง setting ผนวกไปในการดูแลสุขอนามัยทั้งร่างกาย 2. คลินิกครอบครัว WBC โรงเรียนพ่อ-แม่: OHI ในผู้ปกครอง
Community	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพิ่มทักษะ / เครื่องมือ / วิธีการสื่อสารหรือการสอนให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง 2. บุคลากรด้านอื่น ๆ ที่มาช่วยในการดูแลสุขภาพช่องปาก เช่น อสม. พยาบาล 3. กฎ กติกา มาตรการเสริม ในระดับพื้นที่ 4. สร้างความตระหนักให้ชุมชนเห็นความสำคัญของ Plaque (บอกปากต่อปาก) 5. การสื่อสารที่สม่ำเสมอ และต่อเนื่องในการกระตุ้นการแปรงฟัน 6. สร้างเครือข่ายในการดูแลสุขภาพช่องปาก 	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดให้ท้องถิ่นจัดหาแปรงสีฟันอันแรกให้เด็ก และจัดซื้อแปรงสีฟันจากรุ่นที่ผ่านมาตรฐานแปรงติดดาว โดยใช้กองทุนตำบลฯ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพิ่มศักยภาพครูอนามัย + อสม. 2. เพิ่มกิจกรรม smart อสม. 3. เคาะบ้านสื่อสาร by อสม. 4. Role model ในสถานพยาบาล 5. แทรก idea การส่งเสริมสุขภาพ ผ่านรางวัลยิ้มสวย 6. ส่งเสริมสมรรถนะผู้ให้สอนทักษะการทำ ความสะอาดให้มีมาตรฐาน
National Policy	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบความสะอาดช่องปาก การแปรงฟันก่อนเข้ารับบริการ 2. การสื่อสารสาธารณะ (Air War) ในประเด็นการแปรงฟัน แปรงฟันทั่วทุกซีกทุกด้าน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดการที่ฉลากยาสีฟัน บนฉลากยาสีฟันควรระบุว่า “มีฟลูออไรด์” กำหนดให้มีการ แสดงปริมาณฟลูออไรด์ (ppm) บนฉลาก และ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ออกข้อกำหนดฉลากยาสีฟัน ระบุปริมาณ Fluoride 2. ผลักดันฉลากแปรงฟันในสื่อบันเทิง

Level of Intervention	Issue		
	Plaque Control	Oral Health Care Product	Health Communication
	3. รางวัลเพื่อสร้างแรงจูงใจ 4. เทคโนโลยีที่สามารถตรวจฟันได้ง่ายขึ้น 5. การกำหนด key message ที่ตรงประเด็น เข้าใจง่าย มีผลกระทบในวงกว้าง เช่น การใช้ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ การกำจัด Plaque 6. สร้างกระแสแรงจูงใจช่องปากสะอาดทุกช่วงวัย 7. ผลักดันเรื่องค่าตอบแทนในการสอนแปรงฟันของทันตบุคลากร (PP value) 8. การจัดการสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดบริการ (environment prevention base)	ระบุปริมาณการใช้ยาสีฟันที่เหมาะสมตามช่วงวัย 2.. สร้างนวัตกรรมการทำความสะอาดช่องฟัน เน้นง่าย ประหยัด ได้ผลดี 3. ร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการ บรรจุนโยบายเรื่องการดูแลสุขภาพช่องปาก การแปรงฟันที่ถูกต้อง การเลือกผลิตภัณฑ์ ในหลักสูตรการเรียนการสอน 4. ศึกษาสถานการณ์ด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพช่องปากในระดับประเทศ	3. สอบฝึกปฏิบัติแปรงฟันในหลักสูตรสถานศึกษา 4. สนับสนุนสื่อประกอบการสอน

ข้อเสนอ Key message ด้านสุขภาพช่องปาก

1. สื่อให้เห็นว่า ถ้าดูแลฟันดี จะเก็บได้ตลอดชีวิต ไม่ใช่หลุดตามอายุ
2. ไม่มีอะไร ทดแทนการแปรงฟันได้, ฟันสะอาด... ไม่มีทางลัด
3. แปรงฟันทุกครั้ง หลังรับประทานอาหาร
4. แปรงอย่างไร ? “แปรงทั้งที่ต้องท ำให้ถึง”
5. เด็ก: Too early, Today, ผู้สูงอายุ: Too late
6. แปรงฟัน เทียบเท่ากับ การล้างจาน

7. Promote ข้อดี + วิธี การแปรงฟันแห้ง
8. ใช้รูป Fotonovela, ShortClip
9. Interdental cleansing; Flossing
10. แปรงฟันให้ลูก จนกว่าลูกจะผูกโบว์ได้

ข้อเสนอแนะภาพรวมจากที่ประชุม

- เห็นด้วยและอยากสนับสนุนให้เกิดทุกกิจกรรม และสนับสนุนให้สำนักทันตสาธารณสุขหาโอกาสนำประเด็นจากที่ประชุมมาพิจารณาต่อเนื่องอีกครั้ง เพื่อให้เกิดเป็นกิจกรรมที่ชัดเจน
- ควรมีการทดลองนำประเด็นที่น่าสนใจมาขับเคลื่อนงานให้เป็นเรื่องเดียวกันในทุกระดับของ Intervention เช่น การแปรงฟันก่อนนอนตั้งแต่ระดับบุคคลไปจนถึงระดับนโยบาย

สรุปโดย นางสาวรัตนภรณ์ มั่นคง

